

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor (structurată pe articole sau puncte din proiect și/sau regulament)
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea și notificarea conexiunilor între depozitari centrali”

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Nr. obiecției/propunerii/recomandării	Conținutul obiecției/propunerii/ recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
-	Comisia Națională a Pieței Financiare	1	Având în vedere că la elaborarea proiectului de Regulament au fost preluate normele direct aplicabile conexiunilor și cerințelor de autorizare între Depozitari, conform actelor UE (Regulamentul nr. 909 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE, Regulamentului (UE) nr. 236/2012 și Regulamentul Delegat 2017/392 al Comisiei de completare a Regulamentului 909/2014), recomandăm ca acesta să fie completat și unificat prin prisma standardelor și prevederilor legislației UE, cu expertiza de compatibilitate a Centrului de Armonizare a Legislației.	Comentariu: Transpunerea în legislația națională a Regulamentului (UE) nr. 909/2014 s-a realizat anterior conform Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472/2016. Totodată, transpunerea completă a Regulamentului (UE) nr. 909/2014 urmează a fi realizată conform termenilor stabiliți prin în Programul Național pentru Aderarea Republicii Moldova la UE 2025-2029.
-	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	2	Totodată, este necesar de menționat faptul că Ministerul Finanțelor, ca emitent al valorilor mobiliare de stat, trebuie să cunoască deținători finali ai valorilor mobiliare de stat, chiar și în contextul conexiunii DCU cu depozitarii centrali din alte state.	Comentariu: În cazul conexiunilor cu alți depozitari centrali, DCU nu va cunoaște deținătorii finali din considerentul că este un cont omnibus, precum și depozitarul central din alt stat tot nu va cunoaște. Informații referitoare la deținătorii finali ai valorilor mobiliare de stat va cunoaște doar societatea de investiții care a realizat operațiunea.
-	Depozitarul Central Unic de Valori Mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	3	Propunem să fie verificată numerotarea punctelor și a capitolelor întrucât Capitolul III precum și numerotarea începând cu punctul 20, se repetă.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului ca urmare a avizării repetate a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024, Capitolul III se exclude.
-	Depozitarul Central Unic de Valori Mobiliare	4	Dat fiind faptul că dispozițiile Legii DCU nr. 234/2016 prevăd modul obținerii autorizației și permisiunii, propunem să fie elaborate și anexate la Regulament,	Nu se acceptă Cultura și regulile generale ale Băncii Naționale a Moldovei permit prezentarea

	(avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)		modelele actelor ce urmează a fi prezentate BNM (ex: modelele cererilor, notificărilor, acordurilor) pentru a asigura conformitatea și uniformitatea actelor întocmite și prezentate supraveghetorului pentru obținerea autorizării/notificării.	cererilor, notificărilor, acordurilor în formă liberă. De asemenea, luând în considerare că cerințele față de conținutul acestora sunt expuse în puncte separate din Regulament, nu este oportună tipizarea lor.
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
-	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	5	Potrivit art. 3 alin. (4) lit. b) și art. 16 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul actului normativ se întocmește în temeiul unui act normativ de nivel superior, nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia. Adicional, potrivit art. 16 din Legea nr. 100/2017 autoritățile administrației publice centrale de specialitate și autoritățile publice autonome emit sau aprobă, în condițiile legii, acte normative. Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sunt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective. În clauza de adoptare a actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se indică expres articolul din actul normativ superior în temeiul căruia acestea sunt emise sau aprobate. Astfel, în clauza de adoptare vor fi menționate doar articolele care constituie temeiul legal pentru emiterea hotărârii, normele generale sau cele ce nu stabilesc expres competența Băncii Naționale a Moldovei de a emite actul normativ în cauză urmând a fi excluse. Adicional, menționăm că temeiurile juridice expuse în clauza de adoptare a proiectului nu stabilesc expres competența Băncii Naționale de a aproba Regulamentul cu privire la autorizarea stabilirii conexiunilor DCU cu depozitarii centrali din alte state.	Se acceptă
1. Se aprobă Regulamentul cu privire la autorizarea stabilirii conexiunilor Depozitarului central unic al valorilor mobiliare cu depozitari centrali din alte state.	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	6	Punctul 1 se va completa cu textul „(se anexează)”.	Se acceptă

2. În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament, Depozitarul central unic al valorilor mobiliare va aduce procedurile și mecanismele sale interne în concordanță cu prevederile prezentului Regulament.	Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare	7	La punctul 2, propunem de substituit textul „3 luni” cu textul „6 luni”, iar cuvintele „procedurile și mecanismele sale” de substituit cu sintagma „politicile, procedurile și reglementările sale”. DCU consideră termenul de 3 luni extrem de scurt pentru modificarea actelor sale normative în contextul stabilirii conexiunilor.	Se acceptă
	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	8	La punctul 2 cuvintele „prezentului regulament” se vor substitui cu cuvintele „prezentei hotărâri”.	
	Depozitarul Central Unic de Valori Mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	9	La punctul 2 propunem de substituit cuvântul „mecanisme” cu „reglementări”, întrucât prin mecanisme poate fi înțeleasă, inclusiv, obligația DCU de a adapta în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a Regulamentului, configurațiile sistemului la necesitățile stabilirii unei conexiuni transfrontaliere. Or, configurările tehnice aferent conexiunilor între depozitari sunt variabile, în dependență de caracteristicile și capacitățile tehnice al sistemelor informaționale și procesele operaționale derivate. De asemenea, configurările sistemului DCU implică costuri financiare suplimentare și urmează a fi operate doar pe măsura necesităților pe care le prezintă fiecare conexiune a depozitarilor, în parte.	
III. Obiecții și propuneri la punctele din regulament				
-	USAID Proiectul ”Transparența Sectorului Financiar în Moldova” (FSTA)	10	Pe tot parcursul Regulamentului, sugerăm uniformizarea utilizării noțiunii de „autorizare” sau permisiune acordată de BNM în vederea stabilirii conexiunii de către DCU cu un alt depozitar central.	Se acceptă
	Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare		Pe tot textul Regulamentului, sugerăm utilizarea cuvântului „permisiune” acordată de BNM în loc de autorizare	Nu se acceptă În conformitate cu prevederile art.41 din Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, BNM emite autorizația de stabilire a conexiunii.
-	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	11	Pe tot parcursul proiectului se va ține cont că exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face după explicarea lor în text, la prima folosire.	Se acceptă

-	USAID Proiectul "Transparența Sectorului Financiar în Moldova" (FSTA)	12	Se recomandă inserarea unei norme de precizare și claritate pentru DCU, care sunt riscurile care trebuie analizate. Lipsa normei vizate nu asigură un caracter cert și previzibil al obligației de evaluare a riscurilor. În scopul alinierii prevederilor naționale la standardele internaționale, sugerăm ca abordarea riscurilor să fie bazată pe cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) nr.909/2014 (CSDR) și pe Principiile privind infrastructurile de piață financiară (Principles for Financial Market Infrastructures) emise de Comitetul de Plăți și Infrastructuri de Piață împreună cu Comitetul Tehnic al Organizației Internaționale a Comisiilor de Valori Mobiliare (CPMI-IOSCO).	Nu se acceptă Conform art. 41 alin. (1) din Legea nr. 234/2016 cu privire la DCU „înainte de a stabili o conexiune cu depozitarele centrale din alte state și în mod permanent după stabilirea conexiunii între acestea, toate depozitarele centrale implicate identifică, evaluează, monitorizează și gestionează toate sursele potențiale de riscuri, pentru ele însele și pentru participanți, care decurg din conexiunea respectivă și iau măsuri adecvate pentru reducerea acestor riscuri”. Inclusiv la eliberarea permisiunii, una din condițiile care trebuie să fie întrunită este ca acordul/aranjamentul stabilit între DCU și depozitarul central din alt stat cu care se intenționează stabilirea unei conexiuni descrie și gestionează adecvat toate potențialele riscuri ce vor surveni din stabilirea conexiunii și sunt adaptate la natura, extinderea și complexitatea relației pe care o stabilesc. Pct.18 din proiectul de regulament stabilește că „pentru toată perioada menținerii conexiunilor între DCU și alți depozitari centrali, DCU trebuie să respecte cerințele pentru stabilirea și menținerea acestor conexiuni”.
-	USAID Proiectul "Transparența Sectorului Financiar în Moldova" (FSTA)	13	Includerea prevederilor ce țin de utilizarea contului omnibus: În temeiul actualei Hotărâri a BNM nr. 159 din 11.7.2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, un depozitar central din alt stat nu ar avea posibilitatea de a deschide un cont omnibus la DCU. În acest context, considerăm oportun să fie exceptată aplicarea prevederii restrictive din Regulamentul sus-menționat vizavi de utilizarea contului omnibus pentru orice depozitar central care dorește să deschidă un cont la DCU.	Comentariu: Regulamentul nr. 159/2018 privind condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare este altul și nu ține de reglementarea prezentei HCE.

	Depozitarul Central Unic de Valori Mobiliare	14	Totodată, reiterăm cele menționate în scrisoarea nr.02/352 din 24.05.2022 către BNM că, în cadrul unei conexiuni transfrontaliere se impune utilizarea de către depozitarul central din alt stat a conturilor omnibus în sistemul DCU, nefiind posibilă segregarea individuală a clienților conform cerințelor pct.6 subpct.4) al Regulamentului privind condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, aprobat prin HCE al BNM nr.159/2018. Ținând cont de acest aspect, considerăm oportun să fie prevăzute în Regulamentul prenotat vizavi de utilizarea conturilor omnibus de către depozitarii centrali străini, care dețin calitatea de participant la DCU.	Comentariu: Cele expuse nu corespund scopului proiectului supus modificării.
-	USAID Proiectul "Transparența Sectorului Financiar în Moldova" (FSTA)	15	Includerea prevederilor ce țin de deschiderea/ utilizarea contului de mijloace bănești: Considerăm oportun specificarea în proiectul de Regulament și a aspectelor legate de autorizarea DCU în vederea deschiderii și utilizării unui cont de mijloace bănești, după cum urmează: "DCU este autorizat în mod explicit să deschidă un cont de mijloace bănești fie direct la Banca Centrală a țării în care urmează să se stabilească o conexiune (aceasta fiind cea mai recomandată abordare din perspectiva riscului), fie să deschidă un cont de mijloace bănești la o bancă comercială, în vederea primirii oricăror plăți legate de valorile mobiliare străine deținute de Participanții DCU în depozitarul central din alt stat și respectiv să fie debitată/creditată orice sumă de numerar aferentă primirii sau livrării contra plății urmare a tranzacțiilor efectuate de Participanții DCU și decontate de către depozitarul central din alt stat". Corespunzător, se va autoriza deschiderea unui cont de numerar în MDL (fie direct în Sistemul Automatizat de Plăți Interbancare (SAPI) sau cu o bancă comercială locală) pentru activitățile de numerar legate de valorile mobiliare moldovenești deținute de depozitarul central din alt stat în DCU.	Comentariu: Referitor la propunerea de a autoriza deschiderea pentru depozitarul central din alt stat a unui cont de numerar în MDL în SAPI, menționăm că, conform prevederilor art. 10 din <i>Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei</i> , „Banca Națională poate să deschidă conturi în registrele sale numai în numele statului și al organelor statului, băncilor licențiate și sucursalelor băncilor din alte state licențiate de Banca Națională, băncilor în proces de lichidare, Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, persoanei juridice care desfășoară activitatea de depozitar central de valori mobiliare ca activitate de bază, societăților de plată, societăților emitente de monedă electronică, furnizorilor de servicii poștale în scopul prestării serviciilor de plată, băncilor centrale ale statelor străine și instituțiilor financiare publice internaționale. Banca Națională nu deschide conturi administrației publice locale, întreprinderilor, inclusiv celor de stat, cu excepția celor prevăzute de lege în scopul prestării serviciilor de plată”. Totodată, referitor la deschiderea de către depozitarii centrali din alte state a conturilor în MDL la băncile din MDL, menționăm că, decizia de a deschide conturile respective este la latitudinea băncilor, prin prisma

				prevederilor art. 36 alin. (3) din Legea nr. 202/2017 cu privire la activitatea băncilor, „Băncile dispun de independență juridică, operațională, financiară și administrativă față de orice persoană, inclusiv față de Banca Națională a Moldovei, Guvern și de alte autorități ale administrației publice, dacă legislația nu prevede altfel”.
2. Scopul acestui regulament este de a asigura funcționarea eficientă și stabilă a infrastructurilor pieței financiare, stabilitatea și viabilitatea sistemului financiar, precum și de a reglementa procedura prin care are loc autorizarea de către Banca Națională a Moldovei (în continuare - BNM) a stabilirii conexiunilor DCU cu depozitari centrali din alte state.		16	În scopul evidențierii scopului primar al Regulamentului, propunem următoarea redacție a pct.2 al Capitolului I al Regulamentului: "2. Scopul prezentului regulament este reglementarea procedurii de autorizare de către Banca Națională a Moldovei (în continuare - BNM) a stabilirii conexiunilor DCU cu depozitari centrali din alte state, în vederea asigurării unei funcționări eficiente și stabile a infrastructurilor. pieței financiare".	Comentariu: Urmare a consultărilor publice repetate conform Legii nr. 292/2024, proiectului a fost revizuit. Respectiv, pct. 2 a fost modificat după cum urmează: „2. Scopul acestui regulament constă în reglementarea modului de stabilire a conexiunilor DCU cu alți depozitari centrali, în vederea promovării funcționării eficiente și sigure a infrastructurilor pieței financiare, gestionării riscurilor sistemice și menținerii stabilității pe piața financiară.”.
2. Scopul acestui regulament constă în crearea unui cadru normativ aferent modului de stabilire a conexiunilor DCU cu depozitari centrali din alte state, în vederea asigurării funcționării eficiente și sigure a infrastructurilor pieței financiare, stabilității și viabilității sistemului financiar.	Depozitarul Central Unic de Valori Mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	17	Propunem sintagma „stabilității și viabilității sistemului financiar” să fie substituită cu sintagma „conformării cerințelor Legii nr. 234/2016 și prevenirii unui risc sistemic”. Stabilitatea și viabilitatea sistemului financiar este un scop prea generic pentru reglementările proiectului. În plus, conform art.4 alin (4) lit. b) „proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia”. Nici unul din actele normative indicate în preambulul proiectului HCE BNM nu enunță scopul – asigurarea stabilității și viabilității sistemului financiar.	Se acceptă parțial 1) Elaborarea Proiectului are ca temei conformarea cerințelor Legii nr. 234/2016 și stabilirea regulilor în baza acestuia; 2) Întru reflectarea scopului Regulamentului se vor prelua prevederile Legii nr.234/2016 aferente scopului acestuia. Ca urmare sintagma „stabilității și viabilității sistemului financiar” din pct.2 se va modifica prin preluarea sintagmei din Legea nr. 234/2016 „gestionarea riscurilor sistemice și menținerea stabilității pe piața financiară”.
3. Termenii, noțiunile și expresiile utilizate în prezentul regulament au semnificațiile prevăzute de Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare. Suplimentar, în sensul prezentului regulament sunt utilizate următoarele noțiuni: Conexiune între depozitari centrali - înseamnă un aranjament/acord între depozitari centrali	USAID Proiectul "Transparența Sectorului Financiar în Moldova" (FSTA)	18	La punctul 3 din Capitolul I, se recomandă definirea stabilirii „Conexiunii directe” și „Conexiunii indirecte” cu depozitari centrali din alte state. De asemenea, în scopul uniformizării terminologiei utilizate la definirea noțiunii de "Conexiune între depozitari centrali" cu terminologia utilizată în Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare și Regulamentul privind condițiile de acordare, suspendare și	Comentariu: Urmare a consultărilor publice repetate a proiectului revizuit conform modificărilor operate în legea nr. 234/2016 prin Legea nr. 292/2024, pct. 3 a fost modificat după cum urmează: „3. Termenii și expresiile utilizate în prezentul regulament au semnificațiile

prin care un depozitar central devine participant la sistemul de decontare a titlurilor de valoare al unui alt depozitar central pentru a facilita transferul de valori mobiliare de la participanții acestui din urmă depozitar central către participanții primului depozitar central sau un aranjament prin care un depozitar obține acces la un alt depozitar central în mod indirect cu ajutorul unui intermediar. Depozitar central din alt stat – entitate stabilită într-o țară terță care gestionează un sistem de decontare a valorilor mobiliare („serviciu de decontare”) și furnizează cel puțin unul din următoarele servicii: ☒ înregistrarea inițială a valorilor mobiliare în formă de înscriere în cont („serviciu de înregistrare a valorilor mobiliare”); ☒ deschiderea și administrarea conturilor de valori mobiliare la nivelul cel mai înalt („serviciu de administrare centralizată”).			retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, aprobat prin HCE al BNM nr.159/2018, recomandăm excluderea sintagmei „ <i>la sistemul de decontare a titlurilor de valoare</i> ”.	prevăzute de Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (în continuare – Legea nr. 234/2016) și de Regulamentul privind monitorizarea infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și a instrumentelor de plată, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 289/2024 (în continuare – Regulament nr. 289/2024).”.
	Comisia Națională a Pieței Financiare	19	Capitolul I propunem a se completa cu următoarele noțiuni:, „intermediar”, „participant direct”, „participant indirect” pentru o mai bună claritate contextuală. La noțiunea de „Conexiune între depozitari centrali” sintagma „decontare a titlurilor de valoare” a se substitui cu textul „decontare a valorilor mobiliare”.	
	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	20	Cu referire la pct. 3, propunem excluderea cuvântului „Termenii” având în vedere că este sinonim cu cuvântul „noțiunile”. În același context, propunem excluderea cuvintelor „și veridicitate” de la pct. 8 sbp. 7) și pct. 16.	
	MAIB	21	La noțiunea „Conexiune între depozitari centrali” din pct.3 al proiectului Regulamentului, considerăm necesară o concretizare, pentru mai multă claritate în descrierea modului în care are loc transferul instrumentelor financiare între sisteme – întotdeauna din depozitarul emitent către depozitarul investitor. Totodată, la noțiunea indicată, propunem ca sintagma „un depozitar obține acces” să fie substituită cu sintagma „un depozitar central obține acces”.	
-	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	22	În temeiul prevederilor art.41 alin.(2) din Legea nr.234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, BNM informează Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) privind cererea prezentată de către DCU pentru obținerea permisiunii de a stabili o conexiune cu depozitarele centrale din alte state. Respectiv, considerăm necesar ca, în Capitolul II. “Stabilirea conexiunilor între DCU și un depozitar central din alt stat” și Capitolul III. Stabilirea conexiunilor prin obținerea calității de participant de către un depozitar central din alt stat în cadrul DCU, din proiectul Regulamentului, urmează să fie incluse prevederi ce stipulează obligația de informare a CNPF referitor la cererea de conexiune prezentată de către DCU, până la finalizarea perioadei de verificare a plenitudinii cererii respective de către BNM, întrucât eventuale informații prezentate de către CNPF pot avea	Se acceptă parțial Urmare a consultării publice repetate a proiectului revizuit conform modificărilor operate în Legea nr. 234/2016 prin Legea nr. 292/2024, Capitolul III a fost exclus.

			contribuție în cadrul procesului de luare a deciziei a BNM privind cererea menționată.	
Capitolul II STABILIREA CONEXIUNILOR ÎNTRE DCU ȘI UN DEPOZITAR CENTRAL DIN ALT STAT	Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare	23	Propunem redenumire Capitolului II, cu următorul cuprins: „Capitolul II Obținerea permisiunii BNM în cazul în care DCU intenționează să devină participant al unui depozitar central din alt stat”.	Comentariu: Urmare consultării publice repetate a proiectului revizuit conform modificărilor operate în Legea nr. 234/2016 prin Legea nr. 292/2024, denumirea capitolului s-a redactat după cum urmează: „STABILIREA CONEXIUNILOR ÎNTRE DCU ȘI UN ALT DEPOZITAR CENTRAL”.
	USAID Proiectul ”Transparența Sectorului Financiar în Moldova” (FSTA)	24	Se recomandă alinierea titlurilor Capitoalelor II și III cu conținutul acestora, după cum urmează: ”Capitolul II Obținerea permisiunii/autorizării BNM în cazul în care DCU intenționează să devină participant al unui depozitar central din alt stat”	Comentariu: Urmare a consultării publice repetate a proiectului revizuit conform modificărilor operate în Legea nr. 234/2016 prin Legea nr. 292/2024: 1. denumirea Capitolul II a suferit modificări după cum urmează: „STABILIREA CONEXIUNILOR ÎNTRE DCU ȘI UN ALT DEPOZITAR CENTRAL” 2. Capitolul III s-a exclus.

4. Procedura descrisă în Capitolul II se aplică doar pentru conexiunile în care DCU este depozitarul central care intenționează să devină participantul direct sau indirect al unui depozitar central dintr-un alt stat pentru a facilita transferul de valori mobiliare de la participanții depozitarului central dintr-un alt stat către participanții DCU.	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	25	La pct. 4 și 13 din proiectul Regulamentului, considerăm oportun că, indiferent de tipul conexiunii între depozitarii centrali, transferurile de valori mobiliare dintre participanții depozitarilor centrali să fie posibile în ambele direcții.	Comentariu: Urmare consultării publice repetate a proiectului revizuit conform modificărilor operate în Legea nr. 234/2016 prin Legea nr. 292/2024, punctul referit a fost exclus.
5. DCU, înainte de a stabili o conexiune cu depozitari centrali din alte state, este obligat să prezinte către BNM o cerere pentru obținerea permisiunii.	Comisia Națională a Pieței Financiare	26	La capitolul II: - punctul 5, reieșind din normele art. 41 din Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, Depozitarul se obligă să prezinte o cerere pentru obținerea permisiunii de a stabili o conexiune cu Depozitarele centrale din alte state către Banca Națională a Moldovei, care la rândul său informează despre acest fapt Comisia Națională a Pieței Financiare. În context, se prezumă necesitatea consultării cu CNPF, pct. 5 din Regulament fiind necesar de completat cu prevederile corespunzătoare.	Comentariu: Urmare a consultării publice repetate a proiectului revizuit conform modificărilor operate în Legea nr. 234/2016 prin Legea nr. 292/2024, pct. 5 a fost fracționat pentru asigurarea transpunerii clare a normelor legale stipulate în art. 41 alin. (2) din Legea nr. 234/2016.
	Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare	27	Punctul 5 se propune de completat cu următoarea sintagmă: „conform anexei nr.1 la prezentul Regulament”. Totodată, se propune completarea Regulamentului cu anexa nr.1 care va stabili formatul și conținutul cererii pentru obținerea permisiunii BNM pentru a diminua riscul întocmirii și prezentării de către DCU a unei cereri care nu se încadrează în cultura și regulile generale ale Băncii Naționale a Moldovei.	Nu se acceptă Cultura și regulile generale ale Băncii Naționale a Moldovei permite prezentarea unei cereri privind solicitarea obținerii eliberării permisiunii în formă liberă.
4. DCU, înainte de a stabili o conexiune interoperabilă cu alți depozitari centrali, este obligat să prezinte către Banca Națională a Moldovei (în continuare – BNM) o cerere de autorizare, care corespunde cerințelor specificate la punctul 6. 5. Ulterior prezentării cererii menționate la punctul 4, DCU va informa Comisia Națională	Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	28	A se verifica suplimentar dacă pentru punerea în executare a pct.4 și 5 al Regulamentului nu va fi necesară suplimentar obținerea avizului Comisiei Naționale a Pieței Financiare, conform art. 2 (noțiunea de participant) din Legea cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare nr. 234/2016 (în continuare Legea DCU nr. 234/2016). În cazul în care înaintarea cererii de conexiune, urmează a fi precedată de obținerea avizului, respectiva etapă urmează a fi reflectată în Regulament.	Comentariu: Pornind de la noțiunea de „participant” și noțiunea de „conexiune interoperabilă”, avizul CNPF specificat în noțiune de „participant” este o etapă de acceptare a participantului pentru deschiderea și deținerea conturilor la DCU. Cât privește autorizarea de către BNM a stabilirii conexiunii interoperabile, este un

a Pieței Financiare despre intenția stabilirii conexiunii interoperabile.				alt proces prin care se permite stabilirea conexiunii respective prin adoptarea soluțiilor tehnice reciproce pentru decontare între doi Depozitari. Respectiv avizul CNPF nu este parte a procesului de autorizare de către BNM, iar notificarea CNPF conform pct. 5 a fost inclusă urmare avizului CNPF prezentat pe marginea proiectului consultat anterior.
6. Cererea menționată la pct. 5 va conține următoarele documente și informații în original sau în copii legalizate, în limba română sau traduse legalizat în limba română: 1) O copie legalizată a deciziei organului de conducere a DCU cu privire la cererea de autorizare a stabilirii conexiunilor cu un depozitar central dintr-un alt stat și procesul-verbal al ședinței în care organul de conducere a aprobat realizarea conexiunii; 2) O descriere a conexiunii între DCU și depozitarul central din alt stat însoțită de evaluări ale potențialelor surse de risc care decurg din respectivul aranjament de conexiune efectuat de DCU; 4) Proiectul de acord care va lua în considerare amploarea și complexitatea activității derulate ca urmare a instituirii conexiunii și va stabili cel puțin următoarele: b. drepturile și obligațiile DCU și, dacă este cazul, ale participanților la DCU; retragerea permisiunii de stabilire a conexiunii); d. clauzele de rezoluțiune a acordului (inclusiv în cazul în care BNM dispune e. dreptul BNM de a solicita fără restricții orice informații cu privire la conexiunea stabilită; 5) Detalii aferente momentului stabilirii conexiunii și durata planificată a acesteia; 6) Actele interne care stabilesc mecanismele de monitorizare și gestionare a riscurilor la care urmează a fi supuși depozitarii centrali ca urmare a stabilirii conexiunii și care	Comisia Națională a Pieței Financiare	29	Preambulul punctului 6 a se redacta similar preambulului punctului 14.	Comentariu: Urmare a consultării publice repetate a proiectului revizuit conform modificărilor operate în Legea nr. 234/2016 prin Legea nr. 292/2024, pct.14 și Capitolul III au fost excluse.
	MAIB	30	La punctul 6 din proiectul Regulamentului, la preambul, propunem ca sintagma „traducere legalizată în limba română” să fie substituită cu sintagma „traducere în limba română, semnătura traducătorului fiind legalizată”. Prin aceste ajustări se va asigura alinierea terminologiei cu cea utilizată în Legea privind procedura notarială nr.246/2018. la subpunctul 2), conform Regulamentului (UE) nr. 909/2014, a se completa cu textul „inclusiv, prin prisma protecției drepturilor investitorilor, integrității emisiunilor de valori mobiliare, procedurilor de reconciliere etc.”;	Se acceptă
	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare	31	La punctul 6, la subpunctul 1, cuvintele „legalizată a deciziei organului de conducere al DCU” se propune de substituit cu cuvintele „hotărârii Consiliului de Supraveghere al DCU”, pentru a aduce claritate deciziei cărui organ de conducere a DCU urmează a fi anexată la cerere, totodată considerând legalizarea hotărârii CS a fi de prisos.	Comentariu: Urmare revizuirii proiectului, prevederea vizată va avea următorul cuprins: „7.1 procesul-verbal al ședinței în care Consiliul de supraveghere al DCU a aprobat realizarea conexiunii”.
	Comisia Națională a Pieței Financiare	32	La subpunctul 2), conform Regulamentului (UE) nr. 909/2014, a se completa cu textul „inclusiv, prin prisma protecției drepturilor investitorilor, integrității emisiunilor de valori mobiliare, procedurilor de reconciliere etc.”;	Se acceptă
	USAID Proiectul ”Transparența Sectorului Financiar în Moldova” (FSTA)	33	Subpunctul 2), sugerăm adăugarea după cuvântul „risc” a următoarei sintagme: „atât pentru DCU, cât și pentru Participanții DCU”.	Se acceptă

reglementează modul în care se asigură protecția depozitarilor centrali și participanților lor.	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	34	Subpunctul 2) din proiectul Regulamentului să se expună în următoarea redacție: „2) O descriere a conexiunii între DCU și depozitarul central din alt stat însoțită de evaluări ale potențialelor surse de risc și impactul acestora, precum și beneficiile care decurg din respectivul angajament de conexiune efectuat de DCU;”.	Comentariu: Urmare revizuirii proiectului prevederea vizată va avea următorul cuprins: „ 7.2 descrierea conexiunii interoperabile între DCU și alt depozitar central, însoțită de evaluări ale potențialelor surse de risc atât pentru DCU, cât și pentru participanții DCU, care decurg din respectivul acord ce urmează a fi încheiat de DCU cu alt depozitar central, inclusiv, prin prisma protecției drepturilor investitorilor, integrității emisiunilor de valori mobiliare, procedurilor de reconciliere, descrierea măsurilor care vor fi întreprinse pentru reducerea riscurilor;”.
	Comisia Națională a Pieței Financiare	35	La subpunctul 4) lit. b conform Regulamentului (UE) nr. 909/2014, de a exclude textul „, dacă este cazul,”.	Comentariu: Pentru asigurarea egalității drepturilor tuturor participanților la conexiunea menționată, sintagma „dacă este cazul” se păstrează.
		36	La subpunctul 4) lit. d conform Regulamentului (UE) nr. 909/2014, după sintagma „BNM” a se completa cu textul „sau autoritatea de supraveghere relevantă a depozitarului central din alt stat”.	Se acceptă
		37	Subpunctul 4) lit. e, conform Regulamentului (UE) nr. 909/2014, va avea următorul cuprins: „dreptul BNM/a autorității de supraveghere pe piața de capital sau a autorității de supraveghere relevante ale depozitarului central din alt stat de a solicita fără restricții orice informații cu privire la conexiunea stabilită”.	Comentariu: Conform art.17 alin. (1) din Legea 234/2016 supravegherea și reglementarea Depozitarului central sunt efectuate de BNM.
	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare	38	Prevederile de la subpct.4) litera e) necesită precizare cărui depozitar central, DCU și/sau depozitarului central din alt stat, BNM îi poate solicita fără restricții orice informații cu privire la conexiunea stabilită;	Comentariu: BNM are dreptul de a solicita orice informații de la DCU cu privire la conexiunea stabilită conform art.17 alin (1) din Legea nr. 234/2016.
	MAIB	39	La punctul 6 subpunctul 4) lit.e din proiectul Regulamentului, propunem ca sintagma „solicita fără restricții” să fie substituită cu sintagma ”solicita și de a primi de la DCU fără restricții. Totodată, considerăm necesar de menționat că fiecare dintre depozitarii centrali implicați în conexiune transmite informații și documente propriilor autorități competente și autorități relevante și, dacă își desfășoară activitatea pe	Nu se acceptă BNM emite autorizația pentru stabilirea conexiunii dacă sunt întrunite condițiile pct. 9 din proiectul Regulamentului. Conform pct. 10 din proiectul Regulamentului „DCU trebuie să transmită, la solicitarea BNM, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea

			teritoriul unui alt stat, autorităților competente din statul gazdă. Un acord de conexiune nu conduce la posibilitatea extinderii prerogativelor de supraveghere a autorității competente a depozitarului investitor asupra depozitarului emitent din alt stat, care își desfășoară activitatea pe teritoriul statului de origine și nu în Republica Moldova. Ca atare, acordul de conexiune trebuie să includă dispoziții care să permită DCU să furnizeze orice informații către BNM, fără a putea fi invocată vreo încălcare a unei clauze de confidențialitate inclusă în acordul de conexiune, însă nu generează linii de raportare directă între depozitarul central emitent (al cărui participant va deveni DCU ca efect al conexiunii) și BNM	evaluării conformității conexiunii preconizate cu cerințele prevăzute la pct. 9.”.
	USAID Proiectul ”Transparența Sectorului Financiar în Moldova” (FSTA)	40	La Capitolul II, punctul 6, subpunctul 5, sugerăm excluderea sintagmei „și durata planificată a acesteia”, deoarece conexiunea, de regulă, se stabilește pe termen nelimitat.	Comentariu: Urmare a consultării publice repetate a proiectului revizuit conform modificărilor operate în Legea nr. 234/2016 prin Legea nr. 292/2024, subpunctul vizat a fost exclus.
	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare	41	La subpunctul 5) se propune de exclus textul ”și durata planificată a acesteia”. În contextul stabilirii unei conexiuni între depozitarii centrali se anticipează un termen nelimitat al acesteia;	Comentariu: Urmare consultării publice repetate a proiectului revizuit conform modificărilor operate în Legea nr. 234/2016 prin Legea nr. 292/2024, subpunctul vizat a fost exclus.
		42	Prevederile de la subpunctul 6 necesită mai multă claritate cu care acte interne și ale cărui depozitar central urmează a fi prezentate.	Comentariu: Urmare consultării publice repetate a proiectului revizuit conform modificărilor operate în Legea nr. 234/2016 prin Legea nr. 292/2024, pct.6 a fost modificat.
	Comisia Națională a Pieței Financiare	43	a se completa cu un nou subpunct 7) cu următorul cuprins: „7) planul de acțiuni/operațiuni, care să specifice tipurile de activități pentru participanți în cadrul DCU”, conform Regulamentului (UE) nr. 909/2014,	Nu se acceptă În proiectul regulamentului la punctul 7.4, proiectul de acord va lua în considerare amploarea și complexitatea activității derulate ca urmare a instituirii conexiunii și va stabili cel puțin: „scopul conexiunii și descrierea detaliată a serviciilor și activităților care urmează a fi efectuate prin intermediul depozitarului central cu care s-a stabilit conexiunea”.
7. La cererea menționată la punctul 4 se anexează următoarele documente și		44	La pct. 7 subpct. 1) din Regulament a se exclude sintagma „copie legalizată” întrucât dacă este o decizie a unui organ de	Se acceptă

informații în original sau în copii legalizate, în limba română sau traduse în limba română, semnătura traducătorului fiind legalizată: 1) O copie legalizată a deciziei organului de conducere a DCU cu privire la cererea de autorizare pentru stabilirea conexiunilor cu alți depozitari centrali și procesul-verbal al ședinței în care organul de conducere a aprobat realizarea conexiunii; 2) O descriere a conexiunii între DCU și alți depozitari centrali însoțită de evaluări ale potențialelor surse de risc atât pentru DCU, cât și pentru Participanții DCU care decurg din respectivul acord de conexiune efectuat de DCU, inclusiv, prin prisma protecției drepturilor investitorilor, integrității emisiunilor de valori mobiliare, procedurilor de reconciliere etc., descrierea măsurilor care vor fi întreprinse pentru reducerea riscurilor; 3) O descriere a structurii organizatorice în cadrul altor depozitari centrali; 4) Proiectul de acord care va lua în considerare amploarea și complexitatea activității derulate ca urmare a instituirii conexiunii și care va stabili cel puțin următoarele: c) prevederi clare aferente legislației aplicabile fiecărui aspect al operațiunilor aferente conexiunii; 5) Actele interne care stabilesc mecanismele de identificare, evaluare, monitorizare, gestionare și reducere a riscurilor la care urmează a fi supuși depozitarii centrali și participanții acestora ca urmare a stabilirii conexiunii și care reglementează modul în care se asigură protecția depozitarilor centrali și participanților lor; 6) Actele interne care stabilesc protecția adecvată a DCU și a participanților acestuia, în special în ceea ce privește eventualele credite luate de DCU și riscurile de concentrare și de lichiditate care decurg din acordul de conexiune.	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)		conducere a DCU poate fi prezentat în original, cu semnătura olografă sau electronic cu semnătură electronică a președintelui. În același context, procesul-verbal al ședinței organului de conducere urmează a fi prezentat în original.	
		45	La pct. 7 subpct. 2) se propune de expus în următoarea redacție „O descriere a conexiunii între DCU și alți depozitari centrali însoțită de informații cu privire la sursele potențiale de riscuri, pentru DCU și pentru participanții DCU, care decurg din conexiunea respectivă, precum și măsurile întreprinse sau necesare de întreprins pentru reducerea acestor riscuri”. Se consideră că, conținutul propus se aliniază prevederilor art. 41 din Legea DCU nr. 234/2016.	Nu se acceptă Propunerea îngustează procedura de descriere a conexiunii între DCU și alt depozitar central limitându-se numai la prezentarea informațiilor cu privire la sursele de riscuri. Ceea ce prevede proiectul, acesta prevede că orice conexiune între depozitari să fie realizată urmare unei examinări cantitative și calitative a riscurilor prin aprecierea nivelului și valorilor acestora. De asemenea, evaluările respective trebuie să fie efectuate prin prisma anumitor elemente de conexiune stabilite în pct.7 subpct. 2). De menționat că, art. 41 alin. (9) din Legea nr. 234/2016 stipulează că „informațiile și documentele ce urmează a fi anexate la cerere, precum și modul de obținere a autorizației sunt stabilite în actele normative ale BNM”.
		46	La pct. 7 subpct. 3) din Regulament de concretizat descrierea organizatorică a depozitarului central străin sau descrierea calității DCU în cadrul sistemului depozitarului central străin. Propunem de revizuit formularea în vederea asigurării înțelegerii uniforme a reglementării.	Se acceptă Redacție nouă a subpunctului: „7.3. O descriere a structurii organizatorice a altor depozitari centrali care sunt parte a proiectului acordului cu DCU;”.
		47	La pct.7 subpct. 4) lit. c) este oportun a fi clarificat ce se solicită prin cerința dată. În redacția actuală nu este clar ce se are în vedere prin „aspect al operațiunilor aferente conexiunii” și „prevederi clare aferente legislației aplicabile acestor aspecte”.	Se acceptă Redacție nouă a subpunctului: „7.4.3. Prevederile clare privind conformarea cu legislația din jurisdicția altui depozitar central aplicabilă fiecărui aspect al operațiunilor aferente conexiunii”.
		48	La pct.7 subpct. 5) din Regulament de specificat dacă actele interne care stabilesc mecanismele de identificare, evaluare, monitorizare, gestionare și reducere a riscurilor urmează a fi prezentate de către ambele depozitare sau doar de către DCU. Propunem să se completeze cu una din sintagme „actele interne ale ambelor depozitare centrale (...)” sau „actele interne ale DCU” pentru asigurarea clarității actului normativ.	Se acceptă: Subpct. 7.5 a fost modificat prin completarea după textul „actele interne” cu textul „ale DCU”.

		49	Propunem reformularea pct. 7 subpct. 6) din Regulament după cum urmează „<i>Actele interne ale DCU care stabilesc mecanismele de protecție pentru DCU și participanți în cazul contractării sau acordării creditelor de către DCU și a riscurilor de concentrare și lichiditate pe care acestea le prezintă, în cazul în care au fost identificate asemenea riscuri în contextul stabilirii conexiunii</i>”. Ținem să constatăm că formularea propusă specifică actele interne a cărei structuri urmează a fi prezentate, iar prezentarea este condiționată de identificarea riscurilor respective în contextul stabilirii conexiunii între depozitari. În caz contrar, reglementarea se prezintă repetitivă în contextul actelor solicitate în subpct. 5) și ar fi obligatorie chiar și în cazurile în care conexiunea nu ar prezenta asemenea riscuri. Prevederea respectivă necesită mai multă claritate, or în condițiile reglementării propuse, DCU ar întâmpina dificultăți în a înțelege ce anume ar trebui de anexat la cererea de autorizare.	Se acceptă parțial Urmare a revizuirii proiectului subpunctul vizat a fost exclus.
7. BNM verifică, în termen de până la 10 zile lucrătoare, plenitudinea cererii și a documentelor și informațiilor anexate la aceasta conform pct. 6 În cazul în care în procesul de verificare a plenitudinii, BNM constată că lipsesc documente și informații necesare pentru luarea deciziei, informează neîntârziat DCU despre acest fapt. BNM stabilește un termen rezonabil pentru prezentarea documentelor și informațiilor suplimentare, termen care are drept efect suspendarea curgerii termenului de 10 zile lucrătoare pentru examinare a plenitudinii cereri. În caz de neprezentare a documentelor și informațiilor solicitate de BNM în termenul stabilit, dacă nu există temei pentru suspendarea examinării sau pentru repunerea în termen, BNM constată renunțarea tacită la procedură și informează DCU despre încetarea procedurii administrative și restituie documentele și informațiile anexate la cerere fără examinarea acestora.	Comisia Națională a Pieței Financiare	50	Prevederile aferente procedurilor administrative, în speță a termenului de examinare a actelor prezentate pentru obținerea permisiunii de stabilire a conexiunilor, urmează a fi revăzute prin prisma prevederilor Codului administrativ și a excluderii sintagmelor ambigui.	Se acceptă
	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	51	La pct.7 din proiectul Regulamentului, a doua propoziție să se expună în următoarea redacție: „În cazul în care în procesul de verificare a plenitudinii, BNM constată că lipsesc documentele și informațiile stipulate la pct.6 sau sunt necesare informații suplimentare pentru luarea deciziei, informează neîntârziat DCU despre acest fapt”.	Nu se acceptă BNM verifică plenitudinea cererii și a documentelor și informațiilor anexate la cerere. În cazul în care în procesul de verificare a plenitudinii, BNM constată că lipsesc documente și informații necesare pentru luarea deciziei, informează neîntârziat DCU despre acest fapt.

8. BNM, după verificarea plenitudinii cererii și a documentelor și informațiilor prezentate conform pct. 7, decide asupra cererii menționate la pct. 6 în termenul general al procedurii administrative și cu posibilitate de prelungire în condițiile prevăzute la art. 60 din Codul administrativ al RM nr. 116/2018 și eliberează permisiunea de stabilire a conexiunilor dacă, în urma examinării conținutului cererii și documentelor prezentate, se constată că sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: [...] 2) Acordul stabilit între DCU și depozitarul central din alt stat cu care se intenționează stabilirea unei conexiuni descrie și gestionează adecvat toate potențialele riscuri ce survin din stabilirea conexiunii și sunt adaptate la natura, extinderea și complexitatea relației pe care o stabilesc; 4) Stabilirea conexiunii respective nu împiedică exercitarea efectivă a atribuției de supraveghere a DCU efectuată de către BNM;	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare	52	La punctul 8, subpunctul 2) opinăm că descrierea potențialelor riscuri ce survin din stabilirea conexiunii nu constituie obiectul Acordului stabilit între DCU și depozitarul central din alt stat. Riscurile urmează a fi descrise în rapoarte de evaluare conexe setului de documente necesar pentru prezentare BNM în contextul obținerii permisiunii BNM.	Comentariu Urmare a consultării publice repetate a proiectului revizuit conform modificărilor operate în Legea nr. 234/2016 prin Legea nr. 292/2024, condițiile stipulate au fost revizuite, ca urmare subpct. 2) a fost eliminat.
	USAID Proiectul "Transparența Sectorului Financiar în Moldova" (FSTA)	53	Punctul 8, subpunctul 4 - recomandăm clarificarea scopului/rațiunii acestei prevederi.	Comentariu Eliberarea permisiunii BNM pentru stabilirea conexiunii Depozitarului central unic al valorilor mobiliare cu alți depozitari centrali reprezintă un act cu caracter permisiv conform pct.1 subpct. 5) lit. g) din Hotărârea nr.155 din 30.05.2019 cu privire la modul de eliberare a licențelor, autorizațiilor, permisiunilor, aprobărilor și a altor acte cu caracter permisiv ale Băncii Naționale a Moldovei. Respectiv, eliberarea permisiuni vizate este o procedură administrativă care se efectuează cu respectarea prevederilor Codului administrativ al RM nr.116/2018.
9. BNM emite autorizația de stabilire a conexiunii interoperabile dacă, în urma examinării conținutului cererii și documentelor prezentate, se constată că sunt întrunite următoarele condiții: 2)Acordul stabilit între DCU și alt depozitar central cu care se intenționează stabilirea unei conexiuni descrie și gestionează adecvat toate potențialele riscuri ce survin din stabilirea conexiunii și sunt adaptate la natura, extinderea și complexitatea relației pe care o stabilesc;	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	54	La pct. 9 subpct.2) se propune de armonizat cu prevederile de la pct. 7 subpct. 4) din aceeași secțiune, dat fiind că anume aceste cerințe prezintă criteriile de evaluare a conformității cu cerințele aplicabile. Or, se consideră că cerințele de întocmire a acordului de conexiune trebuie să fie în linie cu criteriile de evaluare a conformității întocmirii acestui document.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului, condițiile stipulate în pct. 9, necesare a fi întrunite pentru obținerea autorizației BNM de stabilire a conexiunii, au fost modificate.
9. BNM emite autorizația de stabilire a conexiunii interoperabile dacă, în urma examinării conținutului cererii și documentelor prezentate, se constată că sunt întrunite următoarele condiții: 6)DCU demonstrează, în mod pozitiv, faptul că această conexiune oferă o protecție adecvată ambilor depozitari centrali și participanților	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	55	La pct. 9 subpct.6) din Regulament propunem de reformulat după cum urmează „<i>Mecanismele de protecție prevăzute de actele interne ale DCU oferă o protecție adecvată acestuia și participanților lui, în cazul în care conexiunea prezintă riscuri de lichiditate și de concentrare urmare a contractării sau acordării creditelor de către DCU</i>”. Din formularea existentă, ar rezulta că drept condiție pentru emiterea autorizației este prevăzută o demonstrație, în plus (eventual prin evaluări	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului, condițiile stipulate în pct.9, necesare a fi întrunite pentru obținerea autorizației BNM de stabilire a conexiunii, au fost modificate.

lor, în special în ceea ce privește eventualele credite luate de depozitarii centrali și riscurile de concentrare și de lichiditate care decurg din acordul de conexiune;			suplimentare), că DCU oferă o protecție adecvată pentru asemenea cazuri, fapt care nu corespunde listei actelor indicate în pct. 7 al Regulamentului.	
10. În solicitările de documente și informații adresate DCU în temeiul pct. 9 se stabilește un termen rezonabil pentru prezentarea acestora și acestea au drept efect suspendarea curgerii termenului de examinare a cererii. În caz de neprezentare a documentelor și informațiilor solicitate de BNM în termenul stabilit, dacă nu există temeiuri pentru suspendarea examinării sau pentru repunerea în termen, BNM constată renunțarea tacită la procedură și informează DCU despre încetarea procedurii administrative și restituie documentele și informațiile anexate la cerere fără examinarea acestora.	MAIB	56	La punctul 10 din proiectul Regulamentului, propunem substituirea sintagmei „termen rezonabil” cu stabilirea unui termen exact, în zile lucrătoare/calendaristice.	Comentariu: Proiectul Regulamentului nu poate să includă în acest caz un termen exact pentru prezentarea documentelor de către DCU, deoarece acesta depinde de tipul și complexitatea conexiunii preconizate.
11. În solicitările de documente și informații adresate DCU în temeiul punctului 10 se stabilește un termen rezonabil pentru prezentarea acestora și acestea au drept efect suspendarea curgerii termenului de examinare a cererii stabilit la punctul 8. În caz de neprezentare a documentelor și informațiilor solicitate de BNM în termenul stabilit, dacă nu există temeiuri pentru suspendarea examinării sau pentru repunerea în termen, BNM constată renunțarea tacită la procedură și informează DCU despre încetarea procedurii administrative și restituie documentele și informațiile anexate.	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	57	La pct. 11 din Regulament propunem să fie parțial reformulat după cum urmează „În caz de neprezentare a documentelor și informațiilor solicitate de către BNM se aplică prevederile art. 78 din Codul administrativ sau se aplică procedura finalizării stabilită de Codul administrativ”.	Nu se acceptă Norma condiționată în acest text, clarifică măsurile necesare a fi întreprinse de către BNM în caz de neprezentare în termen de a informațiilor și documentelor solicitate suplimentar de către BNM.
16. La notificarea menționată la punctul 14 se anexează următoarele documente și informații în original sau în copii legalizate, în limba română sau traduse în limba română, semnătura traducătorului fiind legalizată: 1)O copie legalizată a deciziei organului de conducere a DCU cu privire la notificarea stabilirea conexiunilor cu alți depozitari și procesul-verbal al ședinței în care organul de conducere a aprobat realizarea conexiunii;	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	58	La pct. 16 subpct. 1) din Regulament a se vedea propunerile de la pct.7 subpct. 1).	Se acceptă

16. La notificarea menționată la punctul 14 se anexează următoarele documente și informații în original sau în copii legalizate, în limba română sau traduse în limba română, semnătura traducătorului fiind legalizată: 4)O descriere a structurii organizatorice în cadrul altor depozitari centrali;	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	59	La pct. 16 subpct. 4) din Regulament a se vedea propunerile de la pct.7 subpct 3).	A se vedea comentariul expus la pct. 46 din sinteză.
16. La notificarea menționată la punctul 14 se anexează următoarele documente și informații în original sau în copii legalizate, în limba română sau traduse în limba română, semnătura traducătorului fiind legalizată: 6) Actele interne care stabilesc mecanismele de identificare, evaluare, monitorizare, gestionare și reducere a riscurilor la care urmează a fi supuși depozitarii centrali și participanții acestora ca urmare a stabilirii conexiunii și care reglementează modul în care se asigură protecția depozitarilor centrali și participanților lor.	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	60	La pct. 16 subpct. 6) din Regulament a se vedea propunerile de la pct.7 subpct. 5).	A se vedea comentariul expus la pct. 48 din sinteză.
18. În termen de 30 zile lucrătoare de la data depunerii notificării complete, BNM transmite DCU, în scris, o confirmare în vederea stabilirii conexiunii.	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	61	La pct. 18 propunem să fie redactat după cum urmează „În termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii notificării complete, BNM transmite DCU o decizie privind confirmarea sau refuzul stabilirii conexiunii”. Potrivit art. 6 al Codului administrativ, activitatea administrativă cu efect în exterior este procedură administrativă, iar aceasta este îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual. Or, orice procedură administrativă a unei autorități urmează să aibă o finalitate prin emiterea unui act administrativ individual favorabil sau defavorabil, fiind asigurat astfel și dreptul la contestare a participantului la procedură.	Nu se acceptă: Notificarea reprezintă o comunicare scrisă în scopul de a o informa că un fapt sau un act juridic urmează să fie îndeplinit, rezultatul examinării și evaluării căreia, de corespundere/ necorespondere, se emite printr-o scrisoare de confirmare de recepționare a notificării, conform art.110 ¹ al Codului administrativ.
Capitolul III STABILIREA CONEXIUNILOR PRIN OBTINEREA CALITĂȚII DE PARTICIPANT DE CĂTRE UN DEPOZITAR CENTRAL DIN ALT STAT ÎN CADRUL DCU	Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare	62	Se propune redenumirea capitolului III, cu următorul cuprins: „Capitolul III Obținerea permisiunii BNM în cazul în care un depozitar central din alt stat intenționează să devină participant la DCU”.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.
	USAID Proiectul ”Transparența Sectorului Financiar în Moldova” (FSTA)	63	Capitolul III „Obținerea permisiunii/autorizării BNM în cazul în care un depozitar central din alt stat intenționează să devină participant al DCU”.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.

	USAID Proiectul "Transparența Sectorului Financiar în Moldova" (FSTA)	64	Redacția propusă a Capitolului III nu prevede obligația de efectuare a unei evaluări a riscurilor aferente stabilirii conexiunii în care un depozitar din alt stat ar deveni participant al DCU. Prin urmare, este necesar a fi menționat expres faptul că „până la stabilirea oricărui tip de conexiune, DCU va efectua o analiză a potențialelor surse de risc care decurg din respectivul aranjament”.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.
Capitolul III STABILIREA CONEXIUNILOR PRIN OBȚINEREA CALITĂȚII DE PARTICIPANT DE CĂTRE UN DEPOZITAR CENTRAL DIN ALT STAT ÎN CADRUL DCU	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	65	Denumirea Capitolului III propunem să fie reformulată pentru a asigura uniformitatea termenilor cu cei folosiți în Regulile DCU și anume „ <i>Stabilirea conexiunilor prin obținerea calității de participant la DCU de către un depozitar central din alt stat</i> ”	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.
13. Procedura descrisă în Capitolul III se aplică doar pentru conexiunile în care un depozitar central din alt stat intenționează să devină participantul direct sau indirect în cadrul DCU pentru a facilita transferul de valori mobiliare de la participanții DCU către participanții depozitarului central din alt stat.	MAIB	66	La pct. 13 din proiectul Regulamentului, propunem înlocuirea cuvântului „participantul” cu cuvântul „participant”.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.
14. În scopul obținerii permisiunii BNM pentru stabilirea unei conexiuni astfel cum este specificată la pct. 13, DCU se adresează la BNM cu o cerere însoțită de următoarele informații și documente: 1) Date de identificare a depozitarului central din alt stat cu care urmează a fi efectuată conexiunea: Denumirea, nr. de identificare, adresa sediului; 2) O declarație pe proprie răspundere a DCU prin care se confirmă faptul că depozitarul central din alt stat care intenționează să devină participant în cadrul DCU întrunește condițiile și cerințele stabilite prin Regulamentul privind condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare aprobat prin HCE al BNM nr. 159/2018 și cele stabilite în Regulile DCU; 3) Proiectul de acord care va lua în considerare amploarea și complexitatea	Comisia Națională a Pieței Financiare	67	Propunem revizuirea punctului 14, prin prisma celor expuse referitor la pct. 6. Suplimentar, necesită a fi regândit conținutul pct. 15–17, având în vedere cerințele Codului administrativ și necesitatea excluderii sintagmelor ambigue. Totodată, în scopul uniformizării, recomandăm ca pe tot parcursul textului Regulamentului să fie utilizată sintagma „Depozitar central din alt stat”, la forma gramaticală corespunzătoare.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude..
	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare	68	La punctul 14, alineatul unu, cuvintele „cu o cerere” se propune de completat cu textul „conform anexei nr. 2 la prezentul Regulament,”. Complementar, se propune completarea Regulamentului cu anexa nr. 2 care va stabili formatul și conținutul cererii pentru obținerea permisiunii BNM pentru a diminua riscul întocmirii și prezentării de către DCU a unei cereri care nu se încadrează în cultura și regulile generale ale Băncii Naționale a Moldovei;	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.
	MAIB	69	Pct. 14 subpct.2) din proiectul Regulamentului, propunem de completat la final cu textul având următorul conținut: „cerința de la punctul 6, subpunctul 4 din Regulamentul privind condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.

activității derulate ca urmare a instituirii conexiunii și va stabili cel puțin următoarele: a. scopul conexiunii și descrierea detaliată a serviciilor și activităților care urmează a fi efectuate prin intermediul depozitarului central cu care s-a stabilit conexiunea; b. drepturile și obligațiile DCU și, dacă este cazul, ale participanților DCU; c. prevederi clare aferente legislației aplicabile fiecărui aspect al operațiunilor aferente conexiunii; d. clauzele de rezoluțiune a acordului (inclusiv în cazul în care BNM dispune retragerea permisiunii de stabilire a conexiunii); e. dreptul BNM de a solicita fără restricții orice informații cu privire la conexiunea stabilită; f. expunerea modului de soluționare a litigiilor. 15. BNM verifică, în termen de până la 10 zile lucrătoare, plenitudinea cererii și a documentelor și informațiilor anexate la aceasta conform pct. 14. În cazul în care în procesul de verificare a plenitudinii, BNM constată că lipsesc documente și informații necesare pentru luarea deciziei, informează neîntârziat DCU despre acest fapt. BNM stabilește un termen rezonabil pentru prezentarea documentelor și informațiilor suplimentare, termen care are drept efect suspendarea curgerii termenului de 10 zile lucrătoare pentru examinare a plenitudinii cereri. În caz de neprezentare a documentelor și informațiilor solicitate de BNM în termenul stabilit, dacă nu există temei pentru suspendarea examinării sau pentru repunerea în termen, BNM constată renunțarea tacită la procedură și informează DCU despre încetarea procedurii administrative și restituie			valorilor mobiliare, aprobat prin HCE al BNM nr. 159/2018, nu se aplica în cazul unui depozitar central din alt stat care intenționează să devină participant direct sau indirect în cadrul DCU, acesta putând să folosească conturi de tip omnibus;" Ținând cont de specificul activității unui depozitar central (deschiderea și administrarea conturilor de valori mobiliare la nivelul cel mai înalt - „serviciu de administrare centralizată”), clienții depozitarilor centrali sunt participanții la sistem și nu proprietarii instrumentelor financiare. Așa fiind, în cadrul unei conexiuni se impune folosirea de către depozitarul investitor a conturilor omnibus în sistemul DCU, nefiind posibilă segregarea individuală, la nivel de proprietar de instrumente financiare. Ținând cont de acest aspect, este necesar ca în cazul conexiunilor să fie prevăzută o exceptare de la obligația prevăzută prin HCE al BNM nr. 159/2018, care stabilește: „4) să asigure, în sistemul Depozitarului central, segregarea individuală a clienților în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data obținerii calității de participant al Depozitarului central unic al valorilor mobiliare;”	
Depozitarul central unic al valorilor mobiliare		70	Punctul 14 subpunctul 2 se propune de exclus. Preventiv obținerii permisiunii pentru stabilirea conexiunii cu un depozitar central din alt stat, în cazul în care DCU urmează să dețină calitatea de depozitar al emitentului, depozitarul central din alt stat urmează să obțină calitatea de participant DCU. Obținerea calității de participant la DCU implică conformarea la cerințele legislației, Regulilor DCU și a Regulamentului privind condițiile de acordare, suspendare a calității de participant la DCU (HCE al BNM nr.159/2018). Respectiv, prin decizia Comitetului executiv al DCU privind corespunderea depozitarului central din alt stat cerințelor stabilite pentru acordarea calității de participant se rezumă că DCU a aplicat măsurile de rigoare pentru a evalua conformitatea la cerințele în cauză. Considerăm că prezentarea hotărârii CE al DCU privind corespunderea depozitarului central din alt stat cerințelor stabilite pentru acordarea calității de participant este suficientă și nu necesită a fi dublată prin solicitarea unei declarații pe propria răspundere.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.

documentele și informațiile anexate la cerere fără examinarea acestora. 16. BNM, după verificarea plenitudinii cererii și a documentelor și informațiilor prezentate conform pct. 14, decide asupra cererii menționate în termenul general al procedurii administrative și cu posibilitate de prelungire în condițiile prevăzute la art. 60 din Codul administrativ al RM nr. 116/2018. BNM eliberează permisiunea de stabilire a conexiunilor dacă, în urma examinării conținutului cererii și documentelor prezentate, se constată că sunt prezentate toate informațiile și documentele solicitate și acestea nu contravin Legii nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, proiectul de acord conține elementele prevăzute la pct. 13 subpct. 2) precum și informațiile, documentele și procedurile prezentate nu generează suspiciuni cu privire la corectitudine și veridicitate. 17. În cazul în care se constată că nu se întrunesc cerințele de eliberare a permisiunii stabilite la pct. 16, BNM, asigurând respectarea prevederilor art. 94, 95 din Codul administrativ al RM nr. 116/2018 refuză eliberarea permisiunii de stabilire a conexiunii.	Ministerul Finanțelor a Republicii Moldova	71	La pct.14: - subpct.3) lit. a) din proiectul Regulamentului, cuvintele „s-a stabilit conexiunea” să se substituie cu cuvintele „se stabilește conexiunea”; - considerăm oportun completarea cu un subpunct nou care să includă la documentele prezentate și scrisoarea de intenție remisă de către depozitarul din al stat către DCU pentru stabilirea conexiunii.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.
	MAIB	72	La pct. 14 subpct.3) lit.b. din proiectul Regulamentului, propunem ca abrevierile ”DCU” să fie înlocuite: în primul caz – cu sintagma „depozitarilor centrali implicați”, iar în al doilea caz – cu cuvântul „acestora”. În situația reglementată de Capitolul III, DCU acționează ca depozitar central care primește cererea de acces și are drepturile și obligațiile specifice unui operator de sistem așa cum sunt ele prevăzute în propriile reguli; totodată, într-un astfel de scenariu, participanții DCU nu sunt ținuti de nicio altă obligație suplimentară față de situația în care conexiunea nu ar exista. Ca atare, prezintă relevanță în principal, pentru eliminarea riscurilor pe care le-ar putea genera o conexiune, drepturile și obligațiile depozitarului investitor și ale participanților acestuia ca efect al participării la sistemul DCU și nu cele ale DCU. Acest principiu, care pune accentul pe reglementarea clară a drepturilor și obligațiilor depozitarului investitor și ale participanților săi, este de altfel reflectat în acest mod și în art.4 lit.b) de mai sus. În consecință, lit.b) ar trebui reformulată pentru a nu se referi exclusiv la DCU.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.
	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	73	La pct.22 propunem excluderea cuvântului copii legalizate întrucât sunt enunțate acte emise de către DCU și acestea pot fi prezentate în original, fără a suporta cheltuieli legate de legalizare.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.
22. La cererea menționată la punctul 20 se anexează următoarele documente și informații în original sau în copii legalizate, în limba română sau traduse în limba română, semnătura traducătorului fiind legalizată: 1) O declarație pe proprie răspundere a DCU prin care se confirmă faptul că depozitarul central din alt stat care intenționează să devină participant în cadrul DCU întrunește condițiile și cerințele stabilite prin Regulamentul privind condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 159/2018 și cele stabilite în Regulile DCU;		74	La subpct. 1) propunem înlocuirea declarației pe proprie răspundere cu hotărârea organului de conducere privind corespunderea depozitarului central din alt stat cerințelor stabilite pentru acordarea calității de participant. Hotărârea în cauză va confirma examinarea prealabilă a potențialului participant prin prisma condițiilor de acordare a calității de participant.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.
		75	La pct. 22 subpct.2) din Regulament a se concretiza dacă proiectul de angajament/ acord urmează a fi prezentat „în original”. Astfel, rezultă că proiectul va fi semnat de către părți și nu va mai putea fi calificat drept proiect, iar dacă	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.

2) Proiectul de aranjament/acord care va lua în considerare amploarea și complexitatea activității derulate ca urmare a instituirii conexiunii și va stabili cel puțin următoarele: a) scopul conexiunii și descrierea detaliată a serviciilor și activităților care urmează a fi efectuate prin intermediul depozitarului central cu care se stabilește conexiunea; b) drepturile și obligațiile depozitarilor centrali implicați și, ale participanților acestora; c) prevederi clare aferente legislației aplicabile fiecărui aspect al operațiunilor aferente conexiunii; d) clauzele de rezoluțiune a acordului (inclusiv în cazul în care BNM sau altă autoritate de supraveghere relevantă a depozitarului central din alt stat dispune retragerea permisiunii de stabilire a conexiunii); e) dreptul BNM de a solicita și de a primi fără restricții orice informații cu privire la conexiunea stabilită;			urmează a fi prezentat un proiect atunci acesta nu mai poate fi calificat drept „<i>original</i>”. Mai mult, se prezintă imposibilă legalizarea unei copii de pe un proiect.	
23. BNM verifică, în termen de până la 10 zile lucrătoare, plenitudinea cererii și a documentelor și informațiilor anexate la aceasta conform punctului 22. În cazul în care în procesul de verificare a plenitudinii, BNM constată că cererea de eliberare a permisiunii, documentele și informațiile prezentate nu corespund prevederilor punctului 21 și 22, BNM informează neîntârziat DCU despre neajunsurile care urmează a fi înlăturate, precum și asupra documentelor și informațiilor care urmează a fi prezentate. BNM stabilește un termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor și prezentarea documentelor și informațiilor indicate. În caz de neprezentare a documentelor și informațiilor solicitate de BNM în termenul stabilit, dacă nu există temei pentru suspendarea examinării sau pentru repunerea în termen, BNM constată renunțarea tacită la procedură și informează DCU despre încetarea procedurii administrative și restituie	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	76	Pct. 23 și 24 din Regulament urmează a fi redactate pentru a asigura expunerea dispozițiilor de conținut într-o succesiune logică, fiind propusă următoarea redactare: „23) BNM verifică în termen de până la 10 zile lucrătoare, plenitudinea cererii și a documentelor și informațiilor anexate conform cerințelor punctului 22. În cazul în care în procesul de verificare, BNM constată că cererea, documentele și informațiile prezentate nu corespund punctului 21 și 22, BNM informează neîntârziat DCU despre neajunsurile care urmează a fi înlăturate, precum și asupra informațiilor care urmează a fi prezentate. BNM stabilește un termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor și prezentarea documentelor și informațiilor indicate. 24) În caz de neprezentare a documentelor și informațiilor solicitate de către BNM se aplică prevederile art. 78 din Codul administrativ sau se aplică procedura finalizării stabilită de Codul administrativ 25) În termenul general de 30 de zile de la data depunerii cererii, documentelor și informațiilor complete, cu posibilitatea prelungirii în condițiile prevăzute de art. 60 din Codul administrativ, BNM decide asupra cererii și eliberează permisiunea de stabilire a conexiunilor dacă se constată că	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.

documentele și informațiile anexate la cerere fără examinarea acestora. 24. În cazul în care se constată că neajunsurile au fost înlăturate și/sau au fost prezentate documentele și informațiile necesare conform punctului 23, BNM transmite DCU o confirmare privind recepționarea cererii de eliberare a permisiunii și a tuturor documentelor și informațiilor necesare. Din data transmiterii confirmării începe să curgă termenul general al procedurii administrative și cu posibilitate de prelungire în condițiile prevăzute la art. 60 din Codul administrativ al RM nr. 116/2018.			<i>documentele și informațiile prezentate corespund punctului 22 din Regulament, fiind suficiente și complete ”.</i>	
25. BNM eliberează permisiunea de stabilire a conexiunilor dacă, în urma examinării conținutului cererii și documentelor prezentate, se constată că sunt prezentate toate informațiile și documentele solicitate și acestea nu contravin Legii nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, proiectul de acord conține elementele prevăzute la punctul 22 sbpct. 2), precum și informațiile, documentele și procedurile prezentate nu generează suspiciuni cu privire la corectitudine.	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	77	Formularea pct. 25 al proiectului Regulamentului face trimitere la corespunderea documentelor și informațiilor Legii nr. 234/2016, deși legea nu stabilește cerințe față de respectivele informații sau față de participanți astfel încât conexiunea și documentele să fie apreciate prin prisma respectivului act normativ. De asemenea, sintagma „ <i>nu generează suspiciuni cu privire la corectitudine</i> ” este una generică și vagă, care nu se înscrie în limitele dreptului discreționar al autorității.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului Capitolul III se exclude.
Capitolul IV OBLIGAȚII PE DURATA CONEXIUNII. RETRAGEREA AUTORIZAȚIEI DE STABILIRE A CONEXIUNII	USAID Proiectul ”Transparența Sectorului Financiar în Moldova” (FSTA)	78	De asemenea, recomandăm includerea unui nou capitol (de ex. Capitolul IV, cu renumerotarea următoarelor capitole) care va include cerințele vizavi de solicitarea permisiunii/ autorizării BNM în cazul unei conexiuni indirecte cu un depozitar central din alt stat, prin intermediul unei terțe părți (de regulă o bancă custode) care este participantul direct al aceluși depozitar.	Comentariu: Includerea unui nou capitol care să includă cerințe referitoare la eliberarea permisiunilor pentru conexiunile indirecte nu este necesară. Cerințele capitolului II acoperă atât situațiile unei conexiuni directe cât și indirecte, cât și faptul că Depozitarul central investitor (care urmează să se conecteze la un alt depozitar central urmează să măsoare, monitorizeze și gestioneze toate riscurile adiționale la care ar putea fi expus (inclusiv de custodie, de credit, juridice sau operaționale) care decurg din respectivul aranjament de conexiune.

	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	79	La Capitolul IV. "Obligații pe durata conexiunii. Retragera autorizației de stabilire a conexiunii", să se completeze cu un punct nou în următoarea redacție: „În termen de 5 zile lucrătoare de la data stabilirii conexiunii cu depozitarii centrali din alte state, DCU va informa Ministerul Finanțelor și Comisia Națională a Pieței Financiare despre conexiunea respectivă. ”.	Se acceptă
	USAID Proiectul "Transparența Sectorului Financiar în Moldova" (FSTA)	80	La Capitolul IV, se propune redenumirea și divizarea acestuia în două Capitole distincte și renumerotarea corespunzătoare a acestora, după cum urmează: "Capitolul V Monitorizarea conexiunii și informații subsecvente ce urmează a fi prezentate BNM Capitolul VI Terminarea conexiunii"	Comentariu: Scopul proiectului Regulamentului este de a crea un cadru normativ aferent procedurii de eliberare a permisiunii pentru stabilirea conexiunilor DCU. Urmare obținerii acestei permisiuni, DCU trebuie să respecte anumite obligații pe parcursul conexiunii. Terminarea conexiunii poate avea loc la dorința ambelor depozitare centrale, ceea nu duce la retragerea permisiunii respective eliberate de BNM.
18. Pentru toată perioada conexiunii, DCU trebuie să respecte cerințele aferente eliberării permisiunii pentru stabilirea unei astfel de conexiuni. DCU va informa BNM în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data survenirii modificărilor sau de la data de la care a aflat sau putea să afle despre modificări în informațiile și documentele prezentate în procedura de solicitare a permisiunii pentru stabilirea unei conexiuni cu depozitari din alte state. În cazul în care, pe parcursul perioadei de conexiune între DCU și un depozitar din alt stat BNM constată că nu se mai întrunesc condițiile de eliberare a permisiunilor, BNM poate stabili măsuri de remediere, poate aplica sancțiuni conform actelor normative în vigoare sau poate retrage permisiunea de stabilire a conexiunii.	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	81	Potrivit pct. 18 din proiect „În cazul în care, pe parcursul perioadei de conexiune între DCU și un depozitar din alt stat Banca Națională constată că nu se mai întrunesc condițiile de eliberare a permisiunilor, Banca Națională poate aplica sancțiuni conform actelor normative în vigoare sau poate retrage permisiunea de stabilire a conexiunii”. Ținem să menționăm că art. 26 și 41 din Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare nu conferă dreptul Băncii Naționale de a aplica sancțiuni sau de a retrage permisiunea DCU în cazul neîntinerii condițiilor de eliberare a permisiunii la autorizarea stabilirii conexiuni. Astfel, amintim prevederile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 care statuează că, „Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective.”. În acest sens, urmează a fi revizuit conceptual pct. 18, 19 și 20 în limitele prevederilor Legii nr.234/2016.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului norma dată se exclude.

21. DCU va informa BNM în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data survenirii modificărilor sau de la data de la care a aflat sau putea să afle despre modificări în informațiile și documentele prezentate în procedura de solicitare a autorizației pentru stabilirea unei conexiuni cu alți depozitari centrali.	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	82	La pct. 21 (capitolul III repetat) propunem a fi exclusă sintagma „sau putea să afle” întrucât este o formulare vagă și imprevizibilă ce induce riscuri nejustificative de conformare pentru DCU.	Se acceptă parțial Pentru claritate punctul dat va fi modificat cu următorul conținut: „19. DCU va informa BNM în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data survenirii modificărilor în informațiile și documentele prezentate în procedura de solicitare a autorizației sau de depunere a notificării pentru stabilirea unei conexiuni cu alți depozitari centrali sau de la data când a luat cunoștință sau ar fi trebuit să ia cunoștință despre modificări.”.
19. Dacă se retrage permisiunea de stabilire a conexiunii, DCU trebuie să aplice clauzele aferente rezoluțiunii acordului de stabilire a conexiunii și să întreprindă toate acțiunile necesare pentru a înceta orice relație cu depozitarul din alt stat fără a prejudicia interesele participanților la DCU.	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare	83	La pct. 19, propunem substituirea textului „pentru a înceta orice relație cu depozitarul din alt stat fără a prejudicia interesele participanților la DCU” cu textul „pentru retragerea calității de participant la DCU a depozitarului din alt stat și/sau încetarea calității de participant a DCU la sistemul depozitarului din alt stat”.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului, pct.19 se exclude.
22. În cazul în care, pe parcursul perioadei de conexiune între DCU și un alt depozitar central, BNM constată că nu se mai întrunesc condițiile de emitere a autorizației, BNM poate să adreseze recomandări, poate aplica sancțiuni conform actelor normative în vigoare inclusiv poate retrage autorizația pentru stabilirea conexiunii interoperabile.	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	84	În vederea armonizării prevederilor pct. 22 (Capitolul III repetat) din Regulament cu dispozițiile art.41 alin. (13) din Legea DCU nr. 234/2016, propunem înlocuirea formulării „inclusiv poate retrage autorizația pentru stabilirea conexiunii interoperabile” cu „inclusiv poate solicita întreruperea oricărei conexiuni stabilite cu un alt depozitar central”.	
20. În cazul în care este considerată necesară întreruperea urgentă a conexiunii pentru a preveni prejudicierea infrastructurilor pieței financiare din Republica Moldova, Banca Națională poate dispune retragerea permisiunii de stabilire a conexiunii, poate prescrie acțiunile pe care urmează să le întreprindă DCU și poate stabili un termen mai redus pentru rezoluțiunea acordului între depozitarii centrali, dar nu mai mic de 5 zile lucrătoare. Decizia se va executa imediat ce este adusă la cunoștință DCU. DCU va informa neîntârziat depozitarul central din alt stat vizat de decizie.	MAIB	85	La punctul 20 din proiectul Regulamentului, în prima propoziție, propunem ca sintagma „5 zile lucrătoare” să fie substituită cu sintagma „15 zile lucrătoare”. Termenul de 5 zile este extrem de scurt pentru întreruperea unei conexiuni și se impune prelungirea lui: - pentru a permite finalizarea operațiunilor în curs cu instrumentele financiare transferate prin intermediul conexiunii (e.g. finalizarea decontărilor ordinelor de transfer aferente tranzacțiilor de pe piață unde instrumentele financiare sunt listate dual); - pentru a permite transferul instrumentelor financiare din contul omnibus administrat de depozitarul central investitor; în acest caz, depozitarul central investitor trebuie să își informeze participanții despre încetarea conexiunii, aceștia la rândul lor trebuie să-și informeze	Comentariu: Urmare avizării repetate conform Legii nr. 292/2024 proiectul a fost revizuit, ca urmare pct. a suferit modificări după cum urmează: „ 21. În cazul în care conexiunea pune în pericol funcționarea armonioasă și ordonată a piețelor financiare sau ar da naștere unui risc sistemic și se constată necesitatea întreruperii de urgență a acesteia, pentru a preveni sau a opri materializarea pericolului, BNM, în conformitate cu art. 41 alin. (13) din Legea nr. 234/2016, poate dispune întreruperea conexiunilor stabilite, inclusiv retragerea autorizației pentru conexiuni interoperabile, și poate prescrie

			clienții pe lanțul de custodie până la proprietarii finali care trebuie să identifice și să încheie contracte cu alți participanți ai DCU, să își dea acordul și să instruiască transferul instrumentelor financiare către aceștia.	acțiuni pe care urmează să le întreprindă DCU. Decizia se va executa imediat ce este adusă la cunoștința DCU. DCU va informa alt depozitar central vizat de decizie și CNPF, de îndată ce a luat cunoștință cu decizia BNM.”.
	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	86	La pct. 20 din proiectul Regulamentului, ultima propoziție să se expună în următoarea redacție: „DCU va informa neîntârziat Ministerul Finanțelor, Comisia Națională a Pieței Financiare și depozitarul central din alt stat	Comentariu: A se vedea comentariul expus la pct. 85 din sinteză.
22. În cazul în care, pe parcursul perioadei de conexiune între DCU și un alt depozitar central, BNM constată că nu se mai întrunesc condițiile de emitere a autorizației, BNM poate să adreseze recomandări, poate aplica sancțiuni conform actelor normative în vigoare inclusiv poate retrage autorizația pentru stabilirea conexiunii interoperabile.	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	87	În vederea armonizării prevederilor pct. 22 (Capitolul III repetat) din Regulament cu dispozițiile art.41 alin. (13) din Legea DCU nr. 234/2016, propunem înlocuirea formulării „ <i>inclusiv poate retrage autorizația pentru stabilirea conexiunii interoperabile</i> ” cu „ <i>inclusiv poate solicita întreruperea oricărei conexiuni stabilite cu un alt depozitar central</i> ”.	Comentariu: Urmare a revizuirii proiectului punctul dat se exclude.
25. Dacă se retrage autorizația pentru stabilirea conexiunii interoperabile, DCU trebuie să aplice clauzele aferente rezoluțiunii acordului de stabilire a conexiunii și să întreprindă toate acțiunile necesare pentru încetarea calității de participant a DCU la sistemul Depozitarului central.	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (avizare repetată a proiectului ajustat conform Legii nr. 292/2024)	88	La pct. 25 (Capitolul III repetat) din Regulament sintagma „ <i>încetarea calității de participant</i> ” urmează a fi substituită cu „ <i>retragerea calității de participant</i> ” pentru a asigura uniformitatea noțiunilor utilizate cu prevederile Regulilor DCU.	Se acceptă
Capitolul V DISPOZIȚII FINALE 21. Prevederile prezentului regulament se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor art. 41 din Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, prevederilor Legii nr. 183/2016 cu	USAID Proiectul ”Transparența Sectorului Financiar în Moldova” (FSTA)	89	La noul Capitol V, urmează a fi adăugat faptul că ”DCU, în mod continuu odată ce conexiunea este stabilită, va identifica, evalua, monitoriza și gestiona toate sursele potențiale de risc, atât pentru DCU cât și pentru Participanții săi, care decurg din această conexiune și va lua măsurile adecvate pentru atenuarea lor”.	Comentariu: Urmare a consultării publice repetate conform Legii nr. 292/2024 , proiectul a fost revizuit, Capitolul V se exclude.

privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și prevederilor Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	90	Cu referire la pct. 21, considerăm că textul „Prevederile prezentului regulament se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor Legii nr. 234/2016... etc.” este contrar art. 16 din Legea nr. 100/2017, având în vedere că actul normativ departamental trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele normative la nivel superior și de jure nu poate contraveni prevederilor Legii nr. 234/2016, Legii nr. 183/2016 cu privire la caracterul definitiv la decontărilor în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și ale Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei. În acest context, propunem excluderea pct. 21.	Comentariu: Urmare a consultării publice repetate conform Legii nr. 292/2024 , proiectul a fost revizuit, Capitolul V se exclude
-	USAID Proiectul "Transparența Sectorului Financiar în Moldova" (FSTA)	91	La noul Capitol VI, se recomandă a fi incluse prevederi ce țin de (i)retragerea autorizării/permisiunii BNM în cazul în care conexiunea dintre depozitari nu a fost în final realizată; (ii) terminarea conexiunii la inițiativa depozitarului din alt stat, inclusiv acțiunile ce vor fi întreprinse și informațiile care urmează a fi prezentate BNM; (iii) terminarea conexiunii la inițiativa DCU, inclusiv acțiunile și informațiile care urmează a fi prezentate BNM.	Nu se acceptă Prevederi aferente întreruperii conexiunii sau retragerii autorizației eliberate de BNM pentru stabilirea unei conexiuni sunt prevăzute la capitolul III „OBLIGAȚII PE DURATA CONEXIUNII.ÎNTRERUPEREA CONEXIUNILOR STABILITE”. În pct. 21 este descrisă și situația în care este necesară întreruperea urgentă a unei conexiuni pentru a preveni prejudicierea infrastructurilor pieței financiare.